

PŘÍBĚH KLUBU DOUPĚ

Když se řekne „doupě“, většina lidí si vzpomene na seriál *Doupě Miroslava Žbirky*, který běžel na ČT art v letech 2019 až 2021. A běží dodnes, byť už bez charismatického moderátora, jen se zkráceným názvem *Doupě*.

TEXT: JOSEF VLČEK, FOTO: PETR KAHOUN

Nejúspěšnější hudební talkshow, která za dobu své existence zmapovala a dodnes mapuje všechno podstatné a zajímavé na české hudební scéně, se jmenuje podle jedinečného koncertního prostoru v pražském Veleslavíně, kde vznikla a dodnes vzniká. Ale legendární Doupě je něco mnohem víc. Ve světě se o něm píše jako o unikátním hudebním klubu s neuvěřitelným geniem loci.

ZRODIL SE DOUPĚ

Když se zlínský podnikatel Petr Chmela před deseti roky přestěhoval do Prahy, bylo mu právě padesát a po pětadvaceti letech intenzivní práce cítil potřebu se občas odreagovat. Muž přece potřebuje mít kromě práce i nějakého koníčka. Vzpomněl si na své mládí, kdy hrál na bicí s renomovanou zlínskou skupinou Symfonik Rumpál na Rockfestech, a ve volných chvílích se vrátil ke svému nástroji.

Mělo to háček. Doma se hrát na bicí nedá a jezdit někam daleko do zkušebny, to zabírá příliš mnoho času. Kdysi trénoval a hrával v garáži, a tak se garáž pár kroků od jeho veleslavínského domu stala cvičebním prostorem. K jedné garáži rychle přibyla druhá, pak další a pod nimi začal růst koncertní a nahrávací prostor. Obvykle se říká „začal pozvolna růst“, ale tady šlo o zběsilé tempo. Už za tři měsíce stál základ malého klubu, kterému se pro jeho umístění začalo říkat Doupě.

Představte si ten bizarní prostor! Zvenku zůstaly obvody zdiva tří a pak osmi garáží, ale uvnitř, hluboko zasazený do země, vznikl malý koncertní sálek – pódium a ve dvou patrech místa k sezení a stání zhruba pro osmdesát až sto diváků. Ideální prostředí pro nejuzší možný kontakt mezi umělci a posluchači.

Když dodám, že část materiálu, z něhož je Doupě postaveno, pochází z původních garáží, je jasné, že za architektonickým skvostem stojí architekt Stanislav Fiala, tímto přístupem pověstný autor budovy zvané Drn na Národní třídě. V letních měsících ještě přibude o něco větší venkovní scéna na nádvoří usedlosti, která bývala hospodářským zázemím pro nedaleký veleslavínský zámek.

MEKKA SVĚTOVÝCH ŠPIČEK

Doupě brzy překročilo původní představu bubeníkovy zkušebny a změnilo se v privátní koncertní klub. Ostatně Chmela také rychle přešel od bubenických etud k vlastní kapele. Zrodila se skupina 333 (neboli Trojky neboli Stříkačky), specializovaná na blues rock šedesátých a sedmdesátých let. Typický klubový house band, jaké známe z vyhlášených londýnských klubů.

Začali se objevovat i první zahraniční hosté, nejvíce ze světa jazzu a fusion music. Už v dubnu 2017 přijel do Doupěte John Scofield, pak nadnárodní Patax přivezli etnický latinský jazz a po nich dorazila dnes už pomalu stovka dalších osobností se svými soubory. Z Doupěte se pomalu stala encyklopedie nejslavnějších současných bubeníků. Hrál tu Dennis Chambers, Omar Hakim, Billy Cobham, Dave Weckl, Jamison Ross, Ian Paice a další. Neuvěřitelná je ale i plejáda světových kytaristů. V jejím čele stojí Tommy Emmanuel, Mike Stern, Al Di Meola nebo v poslední době Stingův sólista Dominic Miller.

Těžko vyslovitelný název Doupě někteří z muzikantů nedokázali vyslovit, až nakonec producent ze slavného studia Abbey Road Rob Cass poangličtil název na DopeYeah. A klubu to jméno v mezinárodním kontextu už zůstalo!

Je jasné, že si v Doupěti s chutí zahráli také čeští a slovenští jazzmani a osobnosti fusion music. Michal Pavlíček, Laco Déczi, Captain Fingers, Lubo Gašpar, Brněnský Big Band, Big Band Zlín, Lenka Dusilová a další přece nemohli chybět. Dodnes zůstává v paměti třeba zážitek ze skvělého setkání pianisty Karla Košárka s Čechomorem.

ŽIVÁÁÁÁKY JSOU VŽDYCKY ZÁÁÁÁŽITEK

Hned v začátcích Doupěte vstoupilo do hry nejposlouchanější české soukromé rádio Impuls. Jeho ředitel Jiří Hrabák přišel po úspěchu záznamu „doupěcí“ autentické verze Rybovy *České mše vánoční* s konceptem rozhlasového koncertu, který nazval *Živáááák Rádía Impuls*. Do základu garáží zakopaný sálek je ideální pro rozhlasový přenos – z vystoupení

uprostřed publika sálá kontaktnost, bezprostřednost a přátelská atmosféra. A co víc, Doupě se pyšní vynikající zvukovou aparaturou, s níž nezachází nikdo jiný než sám Pavel Karlík, zakladatel studia SONO Records. Dodnes si stálí návštěvníci připomínají památnou větu jednoho ze zpívajících hostů *Živááááku*: „Já jsem se asi poprvé v životě doopravdy slyšel!“

Jak je prostor Doupěte zajímavý svým zvukem pro rozhlas, tak je svou malebností atraktivní také pro televizní programy.

Pořad *Živááááá* existuje už osm let a za tu dobu se jako termín stal synonymem všech rozhlasových koncertů. Na Impulsu oslovuje muzikanty bez ohledu na generace. V této sérii se objevil

Muzeum

Jak je prostor Doupěte zajímavý svým zvukem pro rozhlas, tak je svou malebností atraktivní také pro televizní programy. Už od doby jeho vzniku se proto vedly diskuze o tom, jak využít ideální vlastnosti klubu pro speciální televizní talkshow o hudbě. Nápad, že by ji mohl uvádět Miroslav Žbirka, je obvykle připisován také Jiřímu Hrabákovi. A opravdu, ukázalo se, že vždy kreativní Žbirka

Jiří Havelka a Miroslav Žbirka

například jak Václav Neckář, tak Sofian Medjmedj. Po čase získal *Živááááá* v Doupěti ještě dalšího „impulsního bratříčka“, *Písničky mého života*, hodinový program, v němž zpěváci zpívají buď písničky, které formovaly jejich kariéru, nebo skladby, které je v mládí nejvíce ovlivnily. Někdy se při tom objeví velké překvapení – jako když Richard Krajčo zazpívá Nedvědovy *Stánky*.

Ještě jedna pamětihodná událost je spojena s Impulsem a Doupětem. Oslavy dvaceti let stanice se zúčastnil Karel Gott. Bylo to jedno z jeho úplně posledních vystoupení na veřejnosti.

ŽBIRKOVO DOUPĚ

byl ideálním moderátorem takového projektu, navíc ještě schopným si s hostem zazpívat některou svoji písničku. Dodnes mezi největší zážitky z *Doupěte* patří jeho společné provedení skladby *Do člna* se skupinou Midi lidi.

Se Žbirkou vznikly celkem tři ročníky televizního měsíčníku. První díly byly pohříchu jen třicetiminutové a televizní štáb neustále litoval, kolik zajímavých momentů musel vystříhnout, aby se vešel do krátké stopáže. Miro se totiž uměl ptát a dostat ze svých hostů zajímavé informace i postřehy. Čtvrtý ročník bohužel zůstal jen u úvah, protože zpěvák zemřel dřív, než začaly přípravy naostro.

Doupě přesto existuje dodnes, i když s trochu jinou dramaturgií, a podobně jako *Živáááááky* zachycuje profily nejzajímavějších osobností domácí scény. Protože se nenašel nikdo stejně dobrý jako Žbirka, umělci si pořad moderují sami. Už je dokonce hotový nový ročník, v němž se objeví široké spektrum umělců včetně Bány Basikové, Prago Unionu, Rozálie nebo Vladimíra Mertty. To, co přinesl do své talkshow Miroslav Žbirka – hudební svoboda, tolerance, respekt k umělecké tvorbě, radost z hudby – ale zůstává v plné míře zachováno.

DOUPĚ VYDAVATEL

Mezi různé aktivity, které se točí kolem Doupěte, patří rovněž vydavatelská činnost. Doupě vydalo několik publikací dokumentujících tamní koncerty. Zajímavé je také DVD s dokumentárním filmem o folkbluesovém muzikantovi Chrisi Jaggerovi (bratrovi víte koho), který v Doupěti několikrát vystupoval. Nechybí také několik číslovaných vinylů hudebních lahůdek. Mezi nimi jsou latinskou fúzí ovlivnění Colourful People nebo naprosto neuvěřitelné dvojalbum Jany Kratochvílové *Now and Then*, které obsahuje její jediné supraphonské album z roku 1980 a záznam jejího vystoupení v Doupěti z listopadu 2020, na němž zazpívala se svou současnou kapelou po čtyřiceti letech nové verze svých tehdejších hitů.

Doslova bomba je už na spadnutí. Do výroby se chystá album *Isolation*, jež vychází pod hlavičkou Chmelovy skupiny 333. S ní hostují na desce takové hvězdy klasického rocku jako Glenn Hughes a Ian Paice (Deep Purple), Joe Gooch a Leo Lyons (Ten Years After), Don Preston

Patax

(Mothers of Invention), Dick Taylor (Pretty Things), Robbie McIntosh (Average White Band, Paul McCartney Band) a řada dalších. Je to v historii české hudby poprvé, kdy spolu s českou kapelou nahrávaly ve studiu v takovém měřítku takové legendy.

GRAMOFONY, MAGNETOFONY, JUKEBOXY A RÁDIA

Doupě nejsou jen různorodé hudební produkce. Petr Chmela je totiž významný evropský a nejspíš i světový sběratel historických hudebních nosičů. Více než třicet let sbírá všechny přístroje, které mají něco společného se záznamem zvuku. Výsledkem jeho honu za nejzajímavějšími přístroji je jedna z největších sbírek tohoto typu na světě. Pro ni je vyhrazena největší část usedlosti Doupě, ale i tam je zatím vystavena jen zhruba jedna třetina jeho kolekce.

Regály jsou doslova přecpány unikáty všeho druhu. V muzeu najdeme například americké rádio ze třicátých let a jeho bezostyšně okopírovanou ruskou variantu, lišící se pouze rudou hvězdou na čele skříně. Objevíme tam i „vykuchané“ německé rozhlasové vysílače z druhé světové války bez možnosti příjmu zahraničního rádia na krátkých vlnách. Ve sbírce je také například celá řada Edisonových fonografů nebo unikáty vyrobené jen v několika desítkách kusů. Jsou tu ale naopak také rádia z přelomu čtyřicátých a padesátých let, která byla vyráběna v milionových sériích. Objevíme i pokusy, jež se neujaly, například gramofon, který hrál desky od středu k okraji. Nebo

Petr Chmela

Jamison Ross

se pobavíme různými na míru dělanými výrobky, jako je třeba gramorádio s barem nebo stanice ve tvaru Empire State Building. Příznivci Queen mohou zůstat v tichém obdivu nad modelem rádia, které se vyskytuje v klipu *Radio GaGa*. Šéf sbírek Prokop Sedlák také zdůrazňuje, že Chmelovo muzeum vlastní všechny významné typy jukeboxů, které se kdy ve světě vyráběly. A to ještě není všechno. V přípravě je ještě další sektor muzea, věnovaný space age music, tedy éře mezi startem prvního Sputniku a posledním letem Apolla. Design „baroka 20. století“, v němž se setkává kultura high society sinatrovského středního proudu s radikální barevností

a provokativností generace hippies, patří stále mezi největší inspirace současného uměleckého průmyslu.

„Plánů a nápadů je tolik, že to ani jeden lidský život neobsáhne,“ říká hlavní dramaturg Doupěte David Gaydečka. „Ale je dobře, když je dílo pořad bez závěrečné tečky. Pořád můžeme tvořit a přidávat něco nového. A o tom je celý příběh klubu Doupě.“ ●

Mike Stern a Dennis Chambers